

[Christiani.]

ser, der vil følge af en saadan Lønforhøjelse. Jeg vil samtidig ikke lægge Skjul paa, at i Konsekvens af, hvad jeg sagde til at begynde med, kunde jeg godt tænke mig, at lige det modsatte er Tilfældet, nemlig at dette Pristal skal tjene til at forhindre yderligere Lønstigning. Hvis Priserne paa udenlandske Varer ligger fast og vi har Midler til at forhindre Prisforhøjelser paa det indenlandske Marked — der er kun eet, vi ikke kan forhindre, men det er ikke taget med i Pristallet, det er Skatterne —, saa kan man, hvis der opstaar Vanskeligheder i et eller andet Erhverv, f. Eks. med Hensyn til Smørprisen, sige til vedkommende Producenter: I skal ikke være saa kede af det, vi sørger for, at de hidtil gældende Priser bliver opretholdt, og saa har vi Statskassen til at kompensere med, saa skal I faa det, der eventuelt mangler. Jeg ved ikke, om man vil gaa videre over for Arbejderne og Funktionærerne og sige til dem: Ja, I faar ikke mere Løn, for nu laver vi dette skrællede Pristal, og det skal bevirke, at Lønnen holdes fast i Fremtiden; men hvis der i øvrigt skulde være noget, som I synes er ganske overordentlig trykkende, saa kan I komme, og saa vil vi se, om vi kan give Tilskud til Arbejdsløshedskasserne eller til visse andre Udgifter, som I har til visse Varegrupper, som vi derved kan nedsætte i Pris og saaledes gøre det billigere for jer at leve. Vi har Statskassen til det samme. Og saa havner alle Stigninger i Statskassen som nye og forøgede Skatter. Princippet er i saa Fald dette, at alt, hvad der hedder Lønninger, og alt, hvad der hedder Priser, skal holdes fast, og det, der mangler, skal tages af stedse stigende Skatter. Jeg skal ikke kritisere dette Princip, det kan godt være, at det er den Vej, vi skal ud. Jeg vil bare sige, at jeg synes, man kan skimte, at det muligvis er den Vej, man vil ud.

Jeg kan gerne give Tilslutning til, hvad der er sagt af foregaaende Talere, baade til det ærede Medlem Hr. Krag og ogsaa til meget af, hvad det ærede Medlem Hr. Boeck-Hansen sagde. Jeg kan, idet jeg nu fortsætter den anden Tankegang, ogsaa give Tilslutning til, hvad det ærede Medlem Hr. Rager sagde, at her er Tale om, at vi i Dag deklarerer en Forlovelse mellem det skrællede Pristal og Smørordningen. Det vil altsaa sige, Arbejderne og Landbruget skal have noget hver især, og det skrællede Pristal skal bringe en Forbedring af Arbejdernes Kaar, saaledes at de bedre kan modstaa

Tidens Vanskeligheder. Men jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at hvis man kommer ind paa yderligere at lade Lønnen stige, saa løber man en meget stor Fare for, ikke alene at komme ind i en Inflation, for det er der i Øjeblikket, endogsaa en ganske betydelig efter min Mening, men at fortsætte ad denne Bane, og det vil jeg betragte som meget uheldigt.

Som bekendt holdt Professor Axel Nielsen for kort Tid siden i Nationaløkonomisk Forening et meget interessant Foredrag om Begrebet Inflation med særligt Henblik paa, hvorvidt den her i Landet under Krigen skete Prisstigning maa anses for at være inflatorisk. Foredraget har givet Genlyd i hele den danske Presse, og Spørgsmaalet er fra mange Sider taget op til offentlig Debat.

Som Professoren paaviste, findes der en Del forskellige Definitioner paa, hvad der rettelig bør forstås ved Begrebet Inflation. Professor Cassel definerer det simpelt hen som en stærk Prisstigning, og det er jo en meget nem Definition, men hvis den er rigtig, saa behøver vi jo ikke at indføre et nyt Fremmedord som Inflation. Andre Økonomer betegner alene som Inflation den Prisstigning, som ikke skyldes Vareknaphed. — Altsaa, dersom Penge- og Kreditmængden i Samfundet holdes konstant, men der f. Eks. paa Grund af Misvækst bliver færre Varer, saa at Priserne efter liberale Grundsætninger af den Grund stiger, da er det ikke Inflation. Man kan ogsaa nemt indse, at en Prisstigning, der opstaar paa denne Maade, er midlertidig, begrænset i sine Virkninger og derfor ufarlig for den fremtidige Udvikling. Thi saa snart Varerne næste Aar atter kommer til Stede i sædvanlig Mængde, vil Priserne igen falde, og alt vil gaa som før; den midlertidige Prisstigning i Misvækstaaret tjente blot til at begrænse Efterspørgselen, saaledes at den knappe Varemængde kunde slaa til, men den kunde ikke — i alt Fald ikke i næneværdig Grad — slaa igennem i en Omkostningsstigning, da ingen turde begynde en Produktion til forhøjede Omkostninger, fordi man vidste, at Priserne atter vilde falde.

Ganske anderledes gaar det, dersom Prisstigningen skyldes det, at der er en uændret Mængde Varer til Raadighed, men at der er sat flere Pengemidler i Omløb. I saa Fald vil Priserne ogsaa stige, og denne Gang er der Tale om Inflation; og den store Forskel fra det før nævnte Tilfælde er, at man under disse Omstændigheder ikke uden videre kommer ned igen paa de lave Priser.